

WOJEWODA OPOLSKI

Opole, dnia 26 marca 2026 r.

PN.III.4131.1.11.2026

**Pani
Barbara Kamińska
Przewodnicząca
Rady Miasta Opola
ul. Rynek 1a
45-015 Opole**

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 ze zm.)

stwierdzam

nieważność uchwały Nr XXVI/453/26 Rady Miasta Opola z dnia 26 lutego 2026 r. zmieniającej uchwałę w sprawie założenia Zespołu Szkół Specjalnych w Opolu – z powodu istotnego naruszenia prawa.

Uzasadnienie

W dniu 26 lutego 2026 r. Rada Miasta Opola, powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, 1436, zwanej dalej jako u.s.g.) oraz art. 88 ust. 1 i 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2025 r. poz. 1043, 622, 1837, 1160, zwanej w dalszej części jako u.p.o.) podjęła uchwałę XXVI/453/26 zmieniającą uchwałę w sprawie założenia Zespołu Szkół Specjalnych w Opolu. Uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 2 marca 2026 r.

W § 1 kwestionowanej uchwały Rada Miasta Opola postanowiła, iż akt założycielski Zespołu Szkół Specjalnych stanowiący załącznik nr 1 do uchwały nr XV/246/99 Rady

Miasta Opola z dnia 21 października 1999 r., otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszej uchwały. Mocą § 2 Rada powierzyła wykonanie uchwały Prezydentowi Miasta Opola. Natomiast w § 3 postanowiono, że uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Dokonana przez Radę Miasta Opola zmiana ww aktu założycielskiego Zespołu Szkół Specjalnych w Opolu, stanowiącego załącznik do uchwały nr XXVI/453/26, polega w istocie na utworzeniu dodatkowej lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

W ocenie organu nadzoru uchwała nr XXVI/453/26 Rady Miasta Opola z dnia 26 lutego 2026 r. istotnie narusza prawo poprzez niezachowanie procedury wynikającej z art. 89 u.p.o.

W toku postępowania wyjaśniającego organ nadzoru ustalił, że przed podjęciem uchwały nr XXVI/453/26 nie zastosowano procedury wynikającej z art. 89 u.p.o. (por. pismo Zastępcy Prezydenta Miasta Opola z dnia 24 marca 2026 r. nr OŚ.O.ZD-0063/26).

Wskazany w podstawie prawnej przepis art. 88 ust. 1 i 7 u.p.o stanowi, że szkołę lub placówkę publiczną zakłada się na podstawie aktu założycielskiego, który określa odpowiednio jej typ lub rodzaj, nazwę i siedzibę, a organ lub osoba, o których mowa w art. 8 ust. 2, zakładająca szkołę lub placówkę podpisuje akt założycielski oraz nadaje pierwszy statut.

Jednak zgodnie z art. 39 ust. 7a u.p.o w przypadku szkół prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego tworzenie i likwidacja innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych stanowi przekształcenie szkoły. Przepisy art. 89 stosuje się.

Stosownie do treści art. 89 ust. 1 u.p.o. szkoła publiczna, z zastrzeżeniem ust. 2, 3 i 14-18, może być zlikwidowana z końcem roku szkolnego przez organ prowadzący szkołę, po zapewnieniu przez ten organ uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole publicznej tego samego typu, a także kształcącej w tym samym lub zbliżonym zawodzie. Organ prowadzący jest obowiązany, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji, zawiadomić o zamiarze likwidacji szkoły: rodziców uczniów, a w przypadku uczniów

pełnoletnich - tych uczniów, właściwego kuratora oświaty oraz organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego właściwej do prowadzenia szkół danego typu. Zgodnie z art. 89 ust. 9 u.p.o. przepisy art. 89 ust. 1-8 i art. 88 stosuje się odpowiednio w przypadku przekształcenia szkoły lub placówki. Należy mieć również na uwadze treść art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r.o związkach zawodowych (Dz. U. z 2025 r., poz. 440 ze zm).

Wyjaśnienia wymaga że z przekształceniem szkoły mamy do czynienia wówczas, kiedy to ma miejsce działanie organu prowadzącego wskutek, którego dochodzi do takich zmian organizacyjnych, które prowadzą do istotnego zmniejszenia rozmiarów lub zmiany przedmiotu dotychczas prowadzonej działalności, obniżenie stopnia organizacyjnego szkoły, likwidacja szkoły filialnej, oddziału przedszkolnego przy szkole podstawowej. Należy zatem przyjąć, że każde przekształcenie organizacyjne powodujące zmianę charakteru stanu prawnego, struktury, formy, nadające nową postać, funkcje czy zmieniające charakter działalności danej placówki wymaga zachowania warunków określonych w art. 88 i art. 89 ustawy Prawo oświatowe (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 22 stycznia 2019 r., sygn. akt I OSK 971/17, LEX nr 2617659, także wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie z dnia 15 lutego 2017 r. sygn. akt II SA/Rz 896/16, LEX nr 2237616). Przekształcenie w rozumieniu powyższej regulacji oznacza takie zmiany w sferze funkcjonowania szkoły lub placówki, które wiążą się ze zmianą elementów konstytutywnych bytu prawnego tych jednostek organizacyjnych, skutkujących koniecznością zmiany aktu założycielskiego, czyli zmiany w zakresie typu, rodzaju, nazwy, siedziby szkoły jak również jej zasięgu terytorialnego. Takie elementy aktu założycielskiego wymienia art. 88 ust. 1 i 2 ustawy Prawo oświatowe (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 20 października 2021 r., sygn. akt III OSK 4261/21, LEX nr 3251859).

Z powyższych przepisów wynika więc jasno, że utworzenie innej lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych wymaga podjęcia uchwały intencyjnej (o zamiarze utworzenia innej lokalizacji szkoły) oraz zawiadomienia rodziców, kuratora oświaty, związków zawodowych i organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego – w terminie 6 miesięcy przed terminem utworzenia innej lokalizacji prowadzenia zajęć w danej szkole. Ponadto, wymagane jest uzyskanie

pozytywnej opinii kuratora oświaty w przedmiotowej sprawie (art. 89 ust. 3 u.p.o.). Po spełnieniu powyższych warunków, organ stanowiący może podjąć uchwałę w sprawie utworzenia innej lokalizacji prowadzenia zajęć w danej szkole oraz – po zaopiniowaniu przez kuratora oświaty - dokonać zmian w sieci szkół gminnych na podstawie art. 39 ust. 5 u.p.o. (w zw. z ust. 6 i 8 u.p.o.). Rada Miasta Opola dokonała jedynie zmiany samego aktu założycielskiego szkoły, a więc pominęła całkowicie procedurę wynikającą z art. 89 u.p.o., co stanowi działanie niezgodne z obowiązującymi przepisami prawa.

Na powyższe zwrócił również uwagę Opolski Kurator Oświaty, który w piśmie z dnia 12 marca 2026 r. nr WRE.542.42.2026 poinformował, iż w opinii organu nadzoru pedagogicznego zmiana przedstawiona w uchwale nr XXVI/453/26 Rady Miasta Opola z dnia 26 lutego 2026 r. zmieniająca uchwałę w sprawie założenia Zespołu Szkół Specjalnych w Opolu, wymaga procedowania w trybie art. 89 u.p.o. jako przekształcenie placówki poprzez utworzenie dodatkowej lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Mając na uwadze powyższe, stwierdzam jak na wstępie.

Na podstawie art. 98 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, w związku z art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2026 r. poz. 143 ze zm.) niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu za pośrednictwem Wojewody Opolskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Z up. Wojewody Opolskiego

Joanna Sachanbińska
Dyrektor Wydziału
Prawnego i Nadzoru

Prowadzący sprawę: Daria Dec, Starszy inspektor wojewódzki, Wydział Prawny i Nadzoru, tel. 77 45 24 284.